

Parktorg

Parktorg är torfgbildningar med mer eller mindre gröna inslag. De är en del av gatustrukturen men med parkens innehåll som träd, blomsterprakt och gräsytor.

Bilder från Greta Garbos Torg och Mosebacke Torg

82. Bysis Torg

Historik

Åren 1932-1934 ordnades en enkel gatuplantering i kvarteret Fällan. År 1968 gjordes halva gräsytan om till parkeringsplatser. 2004-2005 flyttades parkeringsplatserna och torget fick sin nuvarande utformning.

Beskrivning

Storlek: 0,3 ha

Karaktär: Parktorg, 2000-tal.

Innehåll: På torget finns hårdgjorda ytor, körsbärsträd, upphöjda perennrabatter (3), cykelställ, pollare och parksoffor. Transporter med bil är tillåten vissa tider på den hårdgjorda ytan. En bred trappa (4) förbinder torget med den intilliggande Bysistäppan. Markmaterialet är betongplattor med ränder av granit. Stolpbelysning finns på torget och murar är av granit.

Analys

Grön karaktär: Körsbärsträden på platsen ger torget karaktär under vårens blomning. De upphöjda planteringarna innehåller både perenner och i östra delen även buskar. Planteringarna avgränsar platsen från Hornsgatan. Entréerna in till platsen är otydlig likaså rumsligheten på torget mellan planteringar och cykelställ. Bevattningen i de upphöjda planteringarna är i behov av översyn.

Grönt vardagsrum: Platsen har ett fint soligt läge och uteserveringarna är populära sommartid. Blomsterprakten i planteringarna och möjligheten att sitta och titta på passerande människor är viktiga värden på platsen. Hornsgatan gör torget bullerutsatt och det finns även konflikter på platsen med bilar som kör in på torget. Uteserveringarna tar mycket plats på torget och det skulle behövas fler typer av sittplatser för att möjliggöra att vistas på torget utan att handla. Fler cykelställ behövs på torget.

Ekologisk infrastruktur: Planteringarna är generösa och innehåller rik blomning som tillsammans med de blommande körsbärsträden gör platsen bra för pollinerare. Platsen grönska är viktig att vårda då stor andel av platsen är hårdgjort torg.

Bevara:

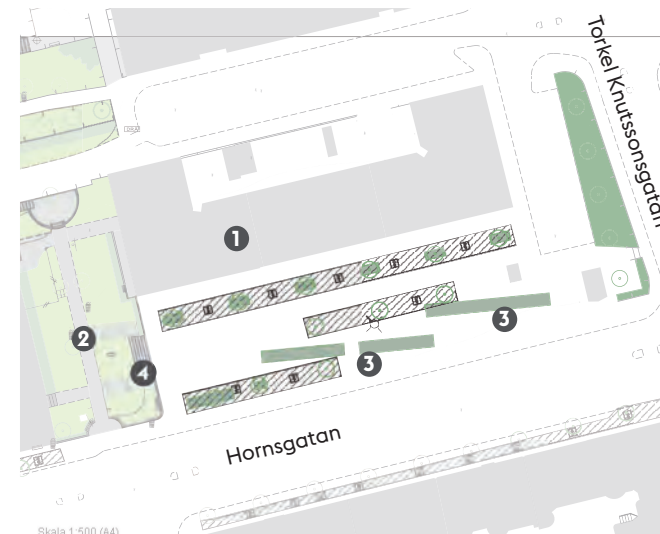
- Karaktären av grönt torg
- Körsbärsträden
- Mångfalden i planteringarna
- Brokigheten och höjden i planteringarna

Vårda:

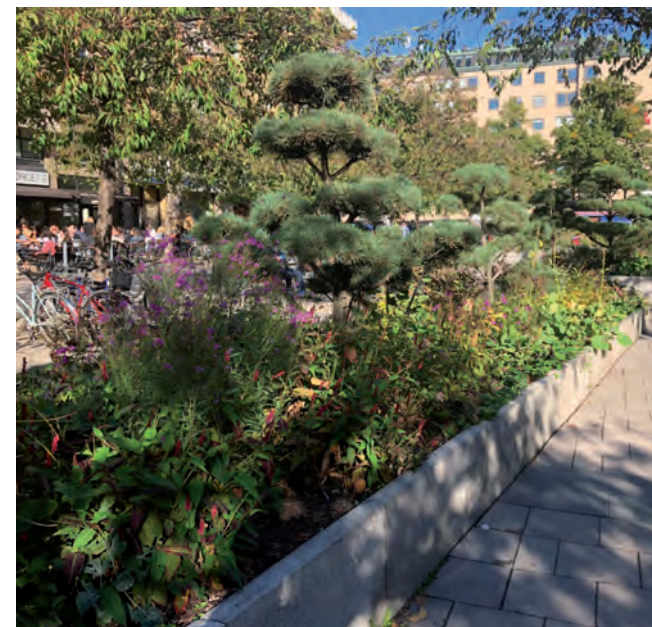
- Se över bevattningen
- Planteringarna så att brokigheten och höjden bevaras

Utveckla:

- Fler sittplatser att nyttja utan att behöva handla
- Fler cykelställ

1. Kvarteret Fällan, 2. Bysistäppan, 3. Upphöjda planteringar, 4. Trappa. Skala 1:1000.

Perenner och buskar i upphöjda planteringar, uteservering i soligt läge i bakgrunden.

83. Greta Garbos Torg

Historik

På Katarina Bangata planerades under 1880-talet en järnvägslinje från Södra Station till varven i Hammarbyhamnen. Den kom dock aldrig till utförande. Omkring 1930 anlades istället en trädplanterad gata. Ett litet torg anlades i korsningen med Södermannagatan 1973. Torget döptes 1992 till Greta Garbos torg för att hedra Greta Garbo som gick i den intilliggande Katarina södra skola (1). 2005, på Greta Garbos 100-årsdag invigdes skulpturen ”Greta Garbo” av Thomas Qvarsebo.

Beskrivning

Storlek: 0,2 ha

Karaktär: Parktorg

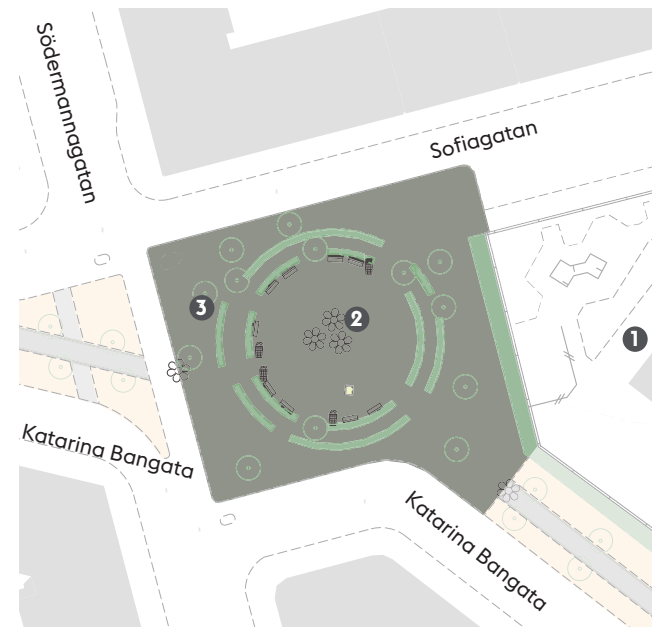
Innehåll: Greta Garbos torg ligger på Katarina Bangata. Torget består av en cirkulär gatstensyta med bänkar och två cirkulära rader av klippta häckar (3). På torget finns två konstverk ”Lilla elefanten drömmer” och minnesmärket ”Greta Garbo”. Här finns lönnar och kastanjer som står i den hårdgjorda torgbeläggningen. Under sommaren placeras blomsterurnor (2) ut här.

Analys

Grön karaktär: Detta är ett fint litet torg med vackra material och väldefinierad rumslighet som skapas av träden och häckarna som ramar in torget. Här kan man sitta skyddat trots att torget omges av gator. Avenbokshäckarna är glesa i kanterna, speciellt där de står i skugga under kastanjerna. Arten skulle behöva bytas ut mot en mer tålig art, exempelvis häckoxbär. Konstverken är fina och den ”Lilla elefanten drömmer” bidrar även med lekvärde till platsen. Torget är tydligt skyltat och har även en historisk skylt.

Grönt vardagsrum: Torget är en plats där man kan stanna till och sitta. Det finns många välbesökta parksoffor innanför häckarna. Platsen passeras av många människor som rör sig längs Katarina Bangata. Torget är mer en lugn plats än en plats med mycket aktivitet. Torgets tillgänglighet behöver ses över då markytan består av smågatsten.

Ekologisk infrastruktur: Det finns många hästkastanjer och lönnar men även häckar som omringar parken. Sommarblommorna bidrar med en värdefull blomsterprakt som drar till sig bin och fjärilar.

1. Katarina Södra skola, 2. Urnor, 3. Häckar. Skala 1:1000.

Bevara:

- Den fina väldefinierade rumsligheten
- Träden
- Fina material
- Urnor med sommarblommor

Vårda

- Häckarna, byt ut mot mer hållbara arter
- Träden
- Sittplatserna

Utveckla

- Torgets tillgänglighet

Torget mitt med fina sommarblommor i urnor.

84. Mosebacke Torg

Historik

Moses Israelsson ägde på 1600-talet en tomt på det område som skulle få namnet Mosebacke Torg. Redan då fanns ett litet torg på platsen. Omkring 1850 blev platsen ett nöjesfält och planteringar började anläggas. 1857 ödelades stora delar av platsen av brand. Vid återuppbyggnaden utvidgades torget till sin nuvarande storlek. Marmorskulpturen ”Systrarna” av Nils Sjögren placerades på torget 1945. Samtidigt anlades ett mindre, stenlagt torg med parksoffor och blomsterurnor och torget fick sin nuvarande utformning.

Beskrivning

Storlek: 0,2 ha

Karaktär: Parktorg

Innehåll: Den norra, hårdgjorda delen av torget utgörs av en gatstensbelagd oval som omgärdas av ett lågt, konstfullt utsmyckat järnstaket. I centrum finns en liten fontän med skulpturen ”Systrarna” (2). Längs kanterna finns på några ställen träd, främst pilar och lönnar men även planteringsytor för sommarblommor. Sommartid placeras blomsterurnor på torget. Den gröna delen av torget består av terrasserade gräsytor med uppvuxna träd och några mindre gullregn. Grusade gångstigar gör torget tillgängligt från olika håll. I en grusad rundel som omgärdas av klippta häckar finns sommartid ett litet café (3). Längs trappan upp mot Fiskargatan finns en soffparkett (4) dvs parksoffor på grusade terrasser med planteringsytor för sommarblommor.

Analys:

Grön karaktär: Mosebacke Torg är en kulturhistoriskt värdefull plats med gamla anor. Platsen gränsar till en av riksintressets särskilt utpekade värdekärnor. Genom sitt centrala läge har torget stor betydelse för stadsdelsområdet. Parktorget fungerar som mötesplats och som entré till Mosebacke Terrass (1). Stora kvaliteter finns i de uppvuxna träden och i torgets fina proportioner. Lutningen på gräsytorerna ger rumskänsla och karaktär. Stensättningen med vita stänk, som vandrar ut på körytan är en annan identitetsskapande kvalitet. Fontänen och sommarblommorna tillför torget ytterligare kvaliteter. Gångarnas kanter skulle behövas stärkas med friser. Sittplatserna i terrassen mot Fiskargatan är populära, här brukar människor möta den första vårsolen men sofforna bör bytas ut till typen ”Ormbunkssoffor”, som bättre anknyter till platsens historia. Murar, trappa, staket och planteringsytor bör ses över. Den nya belysningen i parken har för modern karaktär och passar inte in i platsens historiska miljö. Parkens belysning behöver generellt ses över, det finns flera olika belysningsstolpar runt torgdelen av parken. Cykelparkeringar behöver tillföras så att cyklarna inte låses fast i det fina järnracket, men dessa behöver tillföras med stor varsamhet på strategiska platser. I norr är entrén till parken fin men söderifrån behöver entrén utvecklas och en liten entréplats skapas. Här finns idag en historisk skylt som berättar om platsen.

1. Mosebacketerrassen, 2. Liten damm med skulptur, 3. Café, 4. Soffparkett, 5. Gräsgradängar. Skala 1:1000.

Sommarblommor, pil och vackert omgärdande järnstaket.

Grönt vardagsrum: Mosebacke Torg är en mycket välbesökt plats, här kan man i en grön oas uppleva blomsterprakt, fika på caféet, sitta i solen och möta andra människor. Caféet är en stor tillgång till parken och fungerar bra. Platsen är mycket populär hos hundägare som också sliter mycket på gräsyorna. Att Mosebacke torg röstade fram till Stockholms vackraste torg 2006 vittnar om dess popularitet.

Ekologisk infrastruktur: Dom stora uppvuxna träden, grusytorna, buskarna och blomsterprakten har höga ekologiska värden. En trädvårdsplan bör tas fram med målsättningen att bevara de gamla träden och ha en strategi för förnygringsplantering. Planteringar under träden vid torgdelen bör återskapas men även att plantera blommande buskar eller perenner längs gradängerna i gräsyorna skulle öka de ekologiska värdena och skydda gräsmattan mot slitage.

Entré söderifrån.

Bevara:

- Den kulturhistoriska miljön
- De vackra staketen
- Blomsterprakten
- Träden
- Caféet
- Historisk skylt

Vårda:

- Sköta torget som en finpark
- Gräsytan kontinuerligt, utred konstbevattning
- Kompletteringsplantera häcken runt caféet
- Plantera under träden och längs gräsgradängerna

Utveckla:

- Se över belysningen i parken
- Skapa en entréplats i söder
- Ta fram en trädvårdsplan
- Cykelställ
- Byta ut soffor vid soffparketten
- Återplantera pilträd vid dammen

Konstverket "Systarna".

85. Nytorget

Historik

Nytorget fungerade under medeltiden som avrättningsplats. Här piskades Gustav III:s mördare. 1915 ansåg man att en plantering borde anläggas här men första världskriget kom emellan. Först 1921 anlades vägar, sittplatser, murar och en fontändamm. År 1935 sattes Bror Hjorts skulptur "Lek" upp. I början på 1990-talet upprustades parken och lekverksamheten samlades till parkens södra del och grönskan till den norra delen. 2015 byttes gräset ut mot konstgräs runt dammen.

Beskrivning

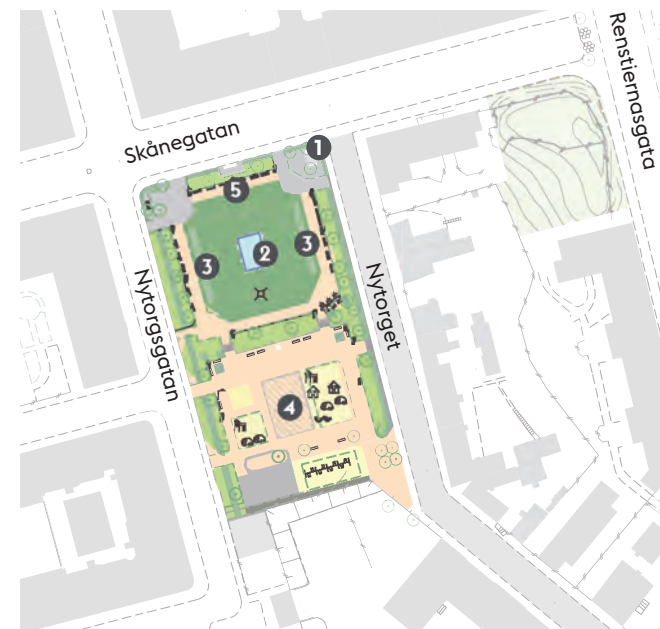
Storlek: 0,5 ha

Karaktär: Parktorg, kvarterspark, aktivitetspark.

Innehåll: Det till formen rektangulära Nytorget är delat i en övre och nedre terrass. Den övre är mer grönskande. Här finns en central konstgräsyta med en prydnadsdamm (2) och stora sommarblomsplanteringar (3). Konstgräsytan omgärdas av grusade gångar med bänkar och planteringar med buskar och träd längs ytterkanterna. I nordöstra hörnet finns ett litet café (1) sommartid. I norra delen finns också en toalett (5). I parkens södra del finns en stor grusad lekplats (4), som omgärdas av soffor och planteringar med buskar och träd. Fördelat på olika lektyor finns en stor mängd lekredskap som vänder sig både till små och större barn. Längs södra kanten finns också en större gungställning med olika typer av gungor.

Analys

Grön karaktär: Nytorget ligger i en av de särskilt utpekade värdekärnorna inom riksintresse för kulturmiljövården. Parken ligger i kärnan av Katarina-Sofia och är den mest välbesökta parken i förhållande till dess storlek i Stockholm. Parken har en fin grundstomme med damm, gräsyta och murar. Den ramas in vackert av de höga träden som finns i hörnen, och de mindre träden utmed grusgångarna. Grönskan och de öppna vistelseytorna gör parken till en välbehövlig och solig glänta i stenstaden. De många besökarna innebär stort slitage och att parken måste skötas intensivt. På grund av parkens stora slitage har man runt dammen anlagt en konstgräsyta för att kunna behålla gräsets funktion som en samlande sittyta. Hagtornen som omgärdar parken är i dåligt skick och lite små i storleken, nya träd bör utredas. Det område som ligger utanför häcken i parkens västra del är i behov av upprustning. Lekplatsen behöver ett nytt upprustningsprogram där man utvecklar och stärker lekvårderna. Leken får gärna ha ett historiskt tema, processen och resultatet kring leken på Bryggartäppan kan fungera som inspiration. Gatan öster om parken kan utvecklas med belysning som spänns mellan fasad och park för att ytterligare stärka gatans rumslighet. Entrén norrifrån behöver öppnas upp och ses över. Det är dock viktigt att man behåller rumsligheten i parken.

1. Café, 2. Damm med fontän, 3. Sommarblommor, 4. Lekplats, 5. Toalett. Skala 1:2000.

Damm med konstgräsyta.

Grönt vardagsrum: Caféet i parken samt kringliggande caféer och restauranger lockar hit många människor. Här kan man m tas, umg as, eller spontant gå förbi och titta på folklivet. Parken fungerar som en aktivitetspark, bl.a. f r picknick och solbad. Lekplatsen är mycket välbesökt av dagisgrupper och barnfamiljer. Vid utveckling av lekplatsen  r det viktigt att behålla vattenleken och de många olika sittplatserna runt leken men också att tillföra väderskydd. Fler typer av sittplatser kan även utvecklas i parkens norra del. Toaletten är bra men dess placering bör ses över.

Ekologisk infrastruktur: De stora popplarna och pilarna är viktiga såväl för de ekologiska v rderna men även för parkens arkitektoniska uttryck. Om hagtornen byts ut  r det viktigt att det fortsatt är ett blommande och bärande träd för att behålla de v rden som finns idag. Konstgr set  r inte bra ur ett ekologiskt perspektiv men  r pga. av det höga trycket på parken idag nödvändigt. Det bör dock bytas ut så fort mer miljövänliga och ekologiska alternativ blir tillgängliga. Parkens södra delar ligger i en zon där det vid stora skyfall finns risk för översvämning, hur parken klarar ökade skyfall bör utredas.

Bevara:

- De kulturhistoriska v rderna
- Popplarna och pilarna
- Den fina grundstommen i parken

V rda:

- Som finpark
- Stärka kanterna mot konstgräset och kontinuerligt st da konstgräsmattan
- Planteringarna

Utveckla:

- Nytt program för leken, med historiskt tema
- Norra ytan med toaletten bör ses över
- Se över hela entrén till parken från norr. Öppna upp men behålla rumsligheten
- Utreda hur ytorna utanför häcken i parkens västra del ska utvecklas
- Byta ut hagtornen mot ett annat större blommande träd
- Belysning över gatan öster om parken
- Utreda skyfallsproblematiken i parkens södra del
- Fler typer av sittplatser
- Bevaka alternativ till konstgräs

Lekplatsen i söder.

Planteringar runt konstgr sytan

86. Tideliustäppan

Beskrivning

Storlek: 0,09 ha

Karaktär: Parktorg

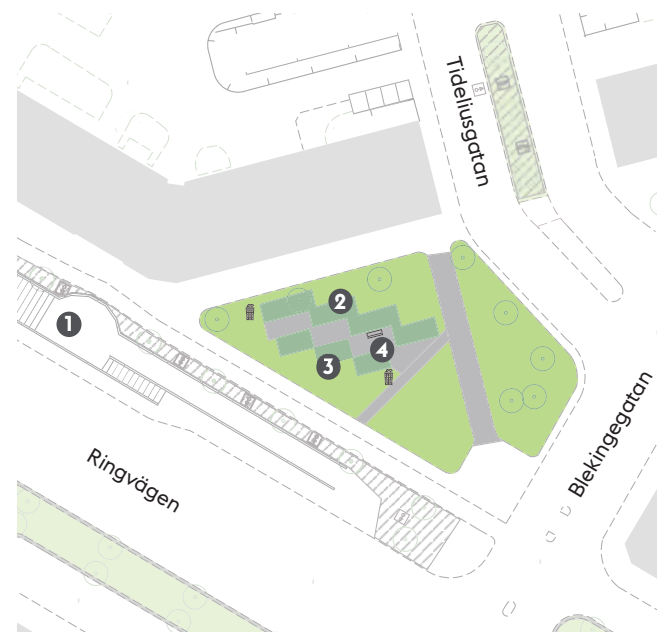
Innehåll: Tideliustäppan ligger vid Ringvägen där Blekingegatan och Tideliusgatan ansluter. Täppan har sittplatser (4), klippta häckar (2), rosplanteringar (3) och gräsytor. Här finns även ett antal lindar. markmaterialet är betongplattor med kanter av granit mot rosenplantering och gräsytor. Den stora gångvägen genom parken är belagd med betongplattor medan den lilla är grusad.

Analys

Grön karaktär: Parktorget är grönt och är en av de viktiga gröna små platserna längs Ringvägen. Rosplanteringarna är i behov av renovering. Planteringen skulle vid en utveckling kunna blandas upp med annat växtmaterial för att ge bättre marktäckning och större blomprakt över säsongen. En del av den klippta häcken i nordväst behöver rustas. Gräsytorna behöver förbättras och vid en generell upprustning bör det tillföras ett lökprogram i gräs och planteringsytor. Ytterligare träd i grönytan skulle ge platsen en bättre rumslighet.

Grönt vardagsrum: Tideliustäppan är trots sitt bullerstörda läge ett värdefullt litet parktorg där man kan sitta ner i solen och vila. Bänkarna ligger i ett skyddat läge där man kan betrakta folk som passerar.

Ekologisk infrastruktur: Parktorget har blommande och bärande träd och buskar vilket gynnar pollineringen. Stora breda lövträd och grönytan ger platsen en bra förmåga att hantera dagvatten. Den sammanlagda vegetationen hjälper mot buller, luftrening och mikroklimatreglering.

1. Undergång under Ringvägen, 2. Klippta häckar, 3. Rosenplantering, 4. Sittplatser. Skala 1:1000.

Parkens rosplanteringar och sittplatser mot de klippta häckarna.

Bevara:

- Stor andel grönyta
- Fint avskärmade, skyddade sittplatser
- Rosplanteringarna

Vårda:

- Föryngringsbeskära buskage
- Förbättringsåtgärder för gräsmattan

Utveckla:

- Ytterligare träd i grönytan
- Fler arter i planteringsytorna
- Lökprogram i gräsytor